



Briuselis, 2014 04 24
COM(2014) 243 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

**dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 295/2008 dėl verslo struktūros
statistikos įgyvendinimo**

Turinys

1.	ĮVADAS.....	3
1.1.	Verslo struktūros statistikos reglamentas.....	3
1.2.	Pagrindinių duomenų rinkinių turinys	3
1.3.	VSS prieinamumas.....	4
1.4.	2012 ir 2013 m. išleisti leidiniai.....	5
2.	REGLAMENTO VEIKSMINGUMAS IR DUOMENŲ RINKINIŲ REIKALINGUMAS	5
2.1.	Duomenų prieinamumas ir išsamumas	5
2.2.	Konfidencialumo taisyklės ir jų įgyvendinimas.....	7
2.3.	VSS naudingumas	8
3.	TIKSLUMAS.....	8
4.	SUDERINAMUMAS IR PALYGINAMUMAS.....	9
4.1.	Suderinamumas	9
4.2.	Palyginamumas	9
5.	DUOMENŲ PATEIKIMO TERMINAI.....	9
6.	PRIEINAMUMAS IR AIŠKUMAS	10
7.	VSS REGLAMENTO REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS	10
8.	ĮMONIŲ NAŠTA IR PRIEMONĖS NAŠTAI MAŽINTI	11
8.1.	Pagrindiniai faktai	11
8.2.	Priemonės, kurių imtasi siekiant sumažinti įmonių naštą	12
9.	TOLESNI VEIKSMAI.....	12

1. ĮVADAS

1.1. Verslo struktūros statistikos reglamentas

Pagal Reglamento (EB) Nr. 295/2008 dėl verslo struktūros statistikos¹ (toliau – VSS reglamentas) 13 straipsnio 1 dalį „iki 2011 m. balandžio 29 d. ir vėliau kas trejus metus Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie statistinius duomenis, parengtus pagal šį reglamentą, ir pirmiausia apie jų kokybę bei įmonėms tenkančias prievoles“.

Ši ataskaita susijusi su 2011 m. gegužės mėn. ataskaita², pateikta remiantis Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 58/97 (ankstesnis reglamentas, dabar pakeičiamas minėtoju VSS reglamentu) 14 straipsnio 1 dalimi.

Šioje ataskaitoje apžvelgiama pažanga, padaryta įgyvendinant VSS reglamentą, remiantis su verslo struktūra susijusiais galutiniais 2010 ataskaitinių metų statistiniais duomenimis apie:

- paslaugas;
- pramonę;
- prekybą;
- statybą;
- verslo paslaugas ir
- verslo demografinę padėtį.

Joje pateikiama informacija apie Komisijos priemones, kurių ji ėmėsi siekdama užtikrinti, kad būtų teikiami aukštos kokybės Europos verslo struktūros statistiniai duomenys ir duomenys apie VSS reglamento įgyvendinimą valstybėse narėse. Be to, ataskaitoje aptariama verslo našta, susijusi su statistinių duomenų teikimu, ir Eurostato bei valstybių narių veiksmai tai naštai mažinti.

1.2. Pagrindinių duomenų rinkinių turinys

Verslo struktūros statistika (toliau – VSS) suteikia galimybę išsamiai apžvelgti apskritai viso Europos verslo ir įvairių jo sektorių struktūrą, raidą ir charakteristikas ir turi didelės svarbos kelioms kitoms sritims, kaip antai nacionalinėms sąskaitoms, trumpojo laikotarpio statistikai ir įmonių registrams.

Apskritai duomenys susiję su visais sektoriais, išskyrus žemės ūkį ir asmenines paslaugas. Štai tie kintamieji, apie kuriuos yra renkami duomenys:

- su produkcija susiję kintamieji (pvz., apyvarta, pridėtinė vertė);
- su sąnaudomis susiję kintamieji, susiję su darbo sąnaudomis (pvz., užimtumas, dirbtos valandos), prekių ir paslaugų sąnaudomis (pvz., visi pirkimai) ir kapitalo sąnaudomis (pvz., investicijos į materialųjį turtą), ir

¹ 2008 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 295/2008 dėl verslo struktūros statistikos (nauja redakcija), OL L 97, 2008 4 9, p. 13.

² COM(2011) 242 galutinis.

- verslo demografiniai kintamieji (pvz., veikiančių įmonių skaičius, įsteigtų naujų įmonių skaičius ir veiklą nutraukusių įmonių skaičius).

Be to, remiantis jais išvesta keletas kitų svarbių rodiklių, kaip tam tikrų piniginių kintamųjų santykiai arba vienam gyventojui apskaičiuoti dydžiai.

Kaip nustatyta Komisijos reglamentu (EB) Nr. 251/2009³, visos valstybės narės siunčia kelis duomenų rinkinius. Pagrindiniai duomenų rinkiniai:

- metiniai įmonių statistiniai duomenys (visos charakteristikos skelbiamos pagal šalis ir pateikiamos NACE 2 red.⁴ klasių lygmeniu (4 skaitmenys);
- metiniai įmonių statistiniai duomenys pagal dydžio grupę (visos charakteristikos skelbiamos pagal šalis ir pateikiamos NACE 2 red. grupių lygmeniu (3 skaitmenys), o dydžio grupė nustatoma pagal dirbančių asmenų skaičių);
- metiniai regioniniai statistiniai duomenys (keturios charakteristikos skelbiamos pagal NUTS 2 regioną ir pateikiamos NACE 2 red. skyrių lygmeniu (2 skaitmenys) ir
- metiniai demografiniai statistiniai duomenys pagal teisinę formą arba darbuotojų dydžio klasę (charakteristikos skelbiamos pagal šalis ir pateikiamos NACE 2 red. klasių lygmeniu (4 skaitmenys).

Daugumą VSS duomenų renka nacionalinės statistikos tarnybos (toliau – NST), atlikdamos statistinius ar verslo tyrimus arba imdamos duomenis iš įvairių administracinių šaltinių. Siekdamos užtikrinti aukštos kokybės VSS, valstybės narės taiko įvairius statistinius metodus, atsižvelgdamos į duomenų šaltinį, pvz., apibendrinimą, modeliais pagrįstą įvertinimą arba įvairių formų įvertinimą.

Prieš skelbiant valstybių narių pateiktus duomenis Eurostato svetainėje, patikrinama jų visų kokybė.

1.3. VSS prieinamumas

Nuo 2012 m. lapkričio mėn. visi valstybių narių pateikti 2010 ataskaitinių metų duomenys kartu su ES lygmens suvestiniais rezultatais viešai skelbiami Eurostato interneto svetainėje. Svetainėje VSS skirsnis lengvai randamas pagal skilties pavadinimą „Industry, trade and services“⁵ arba naudojantis paieškos funkcija⁶.

1.4. 2012 ir 2013 m. išleisti leidiniai

Rezultatai pateikiami ne tik Eurostato svetainėje, bet ir daugelyje straipsnių, skelbtų pertvarkytoje Europos verslo skiltyje „Statistics Explained“⁷. „Statistics Explained“ sukurta

³ 2009 m. kovo 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 251/2009, kuriuo įgyvendinamos ir iš dalies keičiamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 295/2008 nuostatos dėl rengiant verslo struktūros statistiką teiktinų duomenų eilučių, priderinant jas prie pakeisto produktų statistinio klasifikatoriaus pagal veiklos rūšis (CPA), OL L 86, 2009 3 31, p. 170.

⁴ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinį ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių, OL L 393, 2006 12 30, p. 1.

⁵ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database.

⁶ <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>.

⁷ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Category:Structural_business_statistics.

naudojant internetinę 2.0 vikio tipo technologiją; skiltis iš esmės skirta aiškinti Europos statistiką pateikiant įvairius duomenis, pabrėžiant tai, kas gali būti įdomu ar netikėta, ir nurodant visas būtinas susijusias aplinkybes.

VSS taip pat naudota daugelyje kitų leidinių. Ja daug remtasi 2012 ir 2013 m. rengiant Eurostato metraštį, Eurostato seriją „Pocketbook“ ir regionų metraštį.

2. REGLAMENTO VEIKSMINGUMAS IR DUOMENŲ RINKINIŲ REIKALINGUMAS

2.1. Duomenų prieinamumas ir išsamumas

1, 2 ir 3 lentelėse parodyta, kad apskritai valstybių narių pateikti duomenys, skirti visiems VSS moduliams, yra pakankamai išsamūs. Šalys skirstomos į dideles, vidutines arba mažas, atsižvelgiant į jų bendros ES pridėtinės vertės dalį verslo ekonomikos srityje.

Nurodyta, kad visų duomenų nepavyko pateikti dėl to, kad kilo problemų apskaičiuojant kai kuriuos rodiklius; nebuvo kai kurių duomenų, susijusių su 2010 ataskaitiniais metais; trūko regioninių duomenų ir duomenų apie vienetų pagal veiklos rūšį šaltinių; duomenys pateikti po duomenų pateikimo termino arba nepateiktos nulinės vertės.

Šalys pažadėjo pateikti visus duomenų rinkinius, kai duomenys bus teikiami kitą kartą (2011 ataskaitiniais metais).

Eurostato svetainėje pateikta tik dalis VSS, kadangi kai kurie duomenys, ypač mažų šalių, yra konfidencialūs.

1 lentelė. Galutinių 2010 m. duomenų apie paslaugas, pramonę, prekybą ir statybas (NACE 2 red.) prieinamumas ir konfidencialumas

Šalys ⁸	Iš viso atsiųstų laukelių, palyginti su VSS reglamentu reikalaujamų laukelių skaičiumi (%)	Konfidenciali atsiųstų laukelių dalis (%)
Didelės šalys	94	10
Vidutinės šalys	92	15
Mažos šalys ⁹	98	24
IŠ VISO	95	18

⁸ Siekdamas sumažinti verslui tenkančią našta ir NST išlaidas, valstybės narės gali pažymėti, kad naudojami duomenys yra pateikiami tik dėl bendrų Europos duomenų (CETO žymuo). Eurostatas neskelbia šių duomenų ir jie nežymimi CETO žymeniu, kai valstybės narės juos skelbia nacionaliniu lygmeniu. Žymėjimas CETO žymeniu priklauso nuo valstybės narės bendros pridėtinės vertės dalies verslo ekonomikos srityje, pvz.:

didelės šalys DE, FR, IT, UK;

vidutinės šalys BE, DK, ES, GR, IE, NL, AT, PL, PT, FI, SE, NO ir

mažos šalys BG, CZ, EE, CY, LV, LT, LU HU, MT, RO, SI, SK.

⁹ Maltos duomenys pateikti už 2009 m.

Palyginti su ankstesne ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai, 2010 m. rezultatai rodo, kad 27 ES valstybių narių ir Norvegijos duomenų prieinamumas padidėjo 5 %. Visų pirma mažos šalys pateikė daugiau duomenų apie 1 lentelėje nurodytus keturis sektorius.

Be to, buvo labai didelis statistinių duomenų apie verslo paslaugas (2 lentelė) ir verslo demografinę padėtį (3 lentelė) prieinamumas (95 %). Tai, kad šis prieinamumo rodiklis toks didelis, yra ir mažų šalių nuopelnas.

Tai, kad kai kurios valstybės narės nusprendė kai kurių rodiklių nežymėti konfidencialumo grifu, nors ir galėjo, taip pat padidino duomenų prieinamumą.

2 lentelė. Galutinių 2010 m. duomenų apie verslo paslaugas (NACE 2 red.) prieinamumas ir konfidencialumas

Šalys	Iš viso atsiųstų laukelių, palyginti su VSS reglamentu reikalaujamų laukelių skaičiumi (%)	Konfidenciali atsiųstų laukelių dalis (%)
Didelės šalys	100	0
Vidutinės šalys	97	10
Mažos šalys	90	15
IŠ VISO	95	11

3 lentelė. Galutinių 2010 m. duomenų apie verslo demografinę padėtį (NACE 2 red.) prieinamumas ir konfidencialumas

Šalys	Iš viso atsiųstų laukelių, palyginti su VSS reglamentu reikalaujamų laukelių skaičiumi (%)	Konfidenciali atsiųstų laukelių dalis (%)
Didelės šalys	99	10
Vidutinės šalys	91	12
Mažos šalys	98	13
IŠ VISO	95	12

2.2. Konfidencialumo taisyklės ir jų įgyvendinimas

Iš 2.1 dalyje pateiktų lentelių matyti, kaip sumažėjo duomenų prieinamumas dėl konfidencialumo.

Visos valstybės narės nustatė panašias konfidencialumo taisykles, visų pirma siekdamos neskelbti duomenų apie vieną ar daugiau konkrečių įmonių. Keliose valstybėse narėse taip pat taikyta „dominavimo taisyklė“, pagal kurią duomenys neskelbiami, jei daugiau nei tam tikra nustatyta procentine dalimi dominuoja vieno respondento duomenys. Valstybių narių nustatytos procentinės dalys šiek tiek skiriasi.

Konfidencialiems priskirtų duomenų procentinių dalių dydis yra nuo 0 iki 24 % – dėl minėtų taisyklių jos didesnės vidutinių ir mažų šalių atveju.

Tačiau 2010 m. statistinių duomenų apie paslaugų, pramonės, prekybos ir statybos sektorius konfidencialumo lygis, palyginti su ankstesne ataskaita, sumažėjo 4 %.

Nustačius konfidencialumo taisykles šalių lygmens duomenims, ES lygmens duomenys irgi nebuvo skelbiami, siekiant apsaugoti konfidencialius nacionalinius duomenis. Visų valstybių narių pritarimu priimtoje Konfidencialumo chartijoje nustatytos taisyklės, kuriose nustatomos sąlygos, kurioms ES suvestiniai duomenys nėra skelbiami.

Dėl šių su konfidencialumu susijusių priežasčių nebuvo galima skelbti **8,3 %** apibendrintų ES rezultatų, susijusių su 2010 ataskaitinių metų statistiniais duomenimis apie **paslaugas, pramonę, prekybą ir statybą**.

Dėl priežasčių, susijusių su konfidencialumu, nepateikta maždaug **14 %** ES lygmens suvestinių rezultatų, susijusių su **verslo paslaugomis ir verslo demografinė padėtimi**. Konfidencialių duomenų laukelių skaičius ir procentinė dalis pateikiami šioje lentelėje.

4 lentelė. Į įmonių metinę statistiką, kurios ES lygmens 2010 m. suvestiniai rodikliai paskelbti visų lygių NACE 2 red., įtrauktų pagrindinių kintamųjų konfidencialumas

VSS sritis	Bendras duomenų laukelių skaičius	Konfidencialių duomenų laukelių skaičius	Konfidencialūs duomenys (%)
Paslaugos	5 569	679	12,2
Pramonė	8 008	457	5,7
Prekyba	2 092	170	8,1
Statyba	732	56	7,7
Iš viso (paslaugos, pramonė, prekyba ir statyba)	16 401	1 362	8,3
Verslo paslaugos	151	21	13,9
Verslo demografiniai duomenys	18 532	2 700	14,6

2.3. VSS naudingumas

VSS naudingumo kriterijus yra iš Eurostato svetainės parsisiųsdintų duomenų rinkinių skaičius. Šioje lentelėje pateikiami skaičiai yra susiję su laikotarpiu nuo 2012 m. spalio iki 2013 m. rugpjūčio, kai buvo pateikti 2010 m. duomenys.

5 lentelė. Parsisiųsdintų duomenų rinkinių skaičius

VSS sritis	Parsisiųsdintų duomenų rinkinių skaičius
	127 574
Paslaugos, pramonė, prekyba ir statyba	106 594
Pramonė ir statyba	59 540
Prekyba	20 302
Paslaugos	13 885
Regioniniai duomenys – visi sektoriai	12 867
Verslo paslaugos	5 954
Verslo demografinė padėtis	15 026

3. TIKSLUMAS

Siekiant įvertinti VSS tikslumą, vadovaudamosi Komisijos reglamentu (ES) Nr. 275/2010¹⁰, visos valstybės narės Eurostatui privalo kasmet pateikti informaciją apie kokybės kriterijus, pvz., variacijos koeficientus. Jos taip pat turi pateikti duomenims rinkti ir apdoroti taikytos metodikos ataskaitą. Remdamasis visų valstybių narių pateikta informacija Eurostatas atliko 2010 ataskaitinių metų vertinimą ir esminės jo dalis įtraukė į šią ataskaitą.

Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalines charakteristikas (pvz., dydžio grupę, ekonominę veiklą ir regionus) ir esamus administracinius šaltinius, gali savarankiškai nuspręsti, kokie duomenų rinkimo ir apdorojimo būdai yra patys efektyviausi ir veiksmingiausi.

Siekdamas įvertinti ES lygmens duomenų kokybę, Eurostatas apskaičiavo suvestinius ES variacijos koeficientus, pagrįstus nacionaliniais variacijos koeficientais šešioms charakteristikoms ir visiems sektoriams NACE 2 red. sekcijos lygmeniu (1 skaitmuo).

6 lentelė. Suvestiniai ES variacijos koeficientai statistiniams duomenims apie paslaugas, pramonę, prekybą ir statybą (%)

2010	ES variacijos koeficientų dalis (%)					
ES variacijos koeficientai ¹¹	Įmonių skaičius	Apyvarta	Pridėtinė vertė	Išlaidos darbuotojams	Bendros investicijos	Dirbančių asmenų skaičius

¹⁰ 2010 m. kovo 30 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 275/2010, kuriuo įgyvendinamos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 295/2008 nuostatos dėl verslo struktūros statistikos kokybės vertinimo kriterijų, OL L 86, 2010 4 1, p. 1.

¹¹ Apskaičiuoti variacijos koeficientai taikomi galutiniams 2010 m. duomenims, pateikiamiems 1a, 2a, 3a ir 4a eilutėse (I–IV priedai) NACE 2 red. sekcijos lygmeniu (1 skaitmuo).

0,0–0,5	69	62	69	85	0	100
0,6–1,5	23	31	31	8	31	0
1,6–2,5	8	0	0	8	31	0
>2,5	0	8	0	0	38	0

Pateiktoje lentelėje nurodyta, kad kintamiesiems taikomi suvestiniai ES variacijos koeficientai daugeliu atveju yra mažesni nei 1,5, išskyrus bendrą investicijų kintamąjį, kuriam taikomi iš esmės 0,6–2,5 dydžio koeficientai.

Apskritai pramonės duomenų variacijos koeficientai yra mažesni, o statybos, prekybos ir paslaugų – truputį didesni.

4. SUDERINAMUMAS IR PALYGINAMUMAS

Kaip minėta, valstybės narės prašomos pateikti kiekvienų ataskaitinių metų ataskaitą, įtraukiant informaciją apie taikytą duomenų rinkimo ir apdorojimo metodiką.

4.1. Suderinamumas

Suderinamumas reiškia statistinio tikslumo lygį, pagal kurį galima derinti iš skirtingų šaltinių gautus duomenis. Todėl Eurostatas siekia nustatyti VSS ir kitiems verslo srities tyrimams bendras savybes ir įvertinti jų nuoseklumo laipsnį.

VSS gali būti naudojami kartu su statistiniais duomenimis, gautais iš įvairių kitų šaltinių, tokių kaip įmonių registrai, nacionalinės sąskaitos, darbo sąnaudų tyrimai, darbo jėgos statistikos, verslo demografijos bei trumpojo laikotarpio statistikos šaltiniai. Analizuojant VSS ir kitų statistikos šaltinių suderinamumą, paaiškėjo keli skirtumai, susiję su duomenimis ir taikoma metodika. Kiekvieno konkretaus statistikos šaltinio atveju pasirenkama to šaltinio tikslais geriausiai tinkanti metodika, todėl metodikos požiūriu šaltiniai paprastai skiriasi.

4.2. Palyginamumas

Kai kurios šalys prieš 2005 m. priėmė metodologijos ir taikymo srities pakeitimus, todėl tik nuo tų ataskaitinių metų galima lyginti statistinius duomenis apie paslaugas, pramonę, prekybą ir statybą. Įgyvendinant 2008 m. naująjį veiklos rūšių klasifikatorių (NACE 2 red.), po tų metų nebuvo galima perkelti jokio laikotarpio.

Statistinius duomenis apie verslo paslaugas ir verslo demografinę padėtį galima lyginti nuo 2008 m., kai tyrimas tapo privalomas.

5. DUOMENŲ PATEIKIMO TERMINAI

Vadovaujantis VSS reglamentu, nustatyti šie terminai, iki kurių valstybės narės turi pateikti ataskaitinių metų duomenis:

- pirminių statistinių duomenų apie paslaugas, pramonę, prekybą ir statybą atveju – 10 mėnesių nuo metų pabaigos, o
- visų sektorių galutinių duomenų atveju – 18 mėnesių po metų pabaigos.

Už 2010 ataskaitinius metus visų sričių VSS duomenis laiku pateikė 19 šalių.

Kai kurioms valstybėms narėms buvo leista taikyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo VSS reglamento, kad jos galėtų atlikti būtinus nacionalinių statistikos sistemų pakeitimus. Estijai ir Prancūzija besąlygiškai leista taikyti nuostatas, leidžiančias nukrypti nuo reikalavimų dėl statistinių duomenų apie verslo paslaugas.

6. PRIEINAMUMAS IR AIŠKUMAS

Eurostato svetainės skiltyje „Pramonė, prekyba ir paslaugos“ pateikiama (nemokamai) visa VSS kartu su išsamiais metodinių klausimų paaiškinimais, kurie gali būti naudingi naudotojams¹².

Be to, VSS nacionaliniu lygmeniu skelbia NST, todėl naudotojams dar lengviau naudotis duomenimis.

7. VSS REGLAMENTO REIKALAVIMŲ LAIKYMASIS

Ar valstybės narės laikosi VSS reglamento reikalavimų, vertinama, atsižvelgiant į pateiktų duomenų išsamumą, prieš skelbiant galutinius duomenis gautų versijų skaičių ir duomenų pateikimo terminų paisymą.

Apskritai, palyginti su ankstesne ataskaita, teikiant 2010 m. duomenis nuostatų laikytasi geriau. Šiuo metu dauguma šalių duomenis teikia daug greičiau nei anksčiau, nors kai kurios iš jų ir toliau praleidžia terminus, todėl vėluojama skelbti ES lygmens suvestinius rodiklius.

Prieš skelbiant galutinius duomenis kiekvienos valstybės narės vidutiniškai pateiktų versijų skaičius yra 1,4.

7 lentelėje pateikiami duomenys apie bendrą reikalavimų laikymosi vertinimą visose 27 ES valstybėse narėse ir Norvegijoje pagal visas sritis, kurioms VSS reglamentas taikytas 2010 ataskaitiniais metais.

Pagal reikalavimų laikymąsi šalys suskirstytos į tris kategorijas:

- **VG** = labai gerai laikosi reikalavimų. Visi reikalingi duomenys (su nedidelėmis išimtimis) pateikti laiku (90 % arba daugiau).
- **G** = gerai laikosi reikalavimų. Trūko kai kurių duomenų arba duomenys pateikti šiek tiek pavėluotai (nuo 70 iki 89 %).
- **P** = pateikta dalis duomenų, bet daugelyje skilčių privalomos pateikti informacijos trūksta arba nepaisyta terminų (nuo 10 iki 69 %).
- **N** = nepateikta daug duomenų arba duomenys pateikti labai pavėluotai (mažiau nei 10 %).

¹² <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>.

7 lentelė. Bendras reikalavimų laikymosi įvertinimas

Šalys	Bendras įvertinimas
AT, BE, BG, CZ, DE, EE, ES, FI, FR, HU, LT, LV, NO, PT, RO, SI, SK	VG
CY, DK, IE, IT, LU, NL, PL, SE, UK	G
EL, MT	P
–	N

Remiantis lentele, dauguma valstybių narių reikalavimų laikosi labai gerai arba gerai.

Eurostatas ėmėsi dvejopų veiksmų, kad reikalavimų laikymasis gerėtų – jis skelbia, kaip vyksta reikalavimų laikymosi stebėseną, ir sukūrė priemonę, kurią naudodamos valstybės narės gali patvirtinti duomenis.

Šiuo metu Eurostatas dukart per metus reikalavimų laikymosi ataskaitą teikia VSS iniciatyvinei grupei ir vieną kartą per metus – verslo statistikos direktorių grupei. Kai kuriais atvejais Eurostato generalinis direktorius nacionalinių statistikos tarnybų vadovams taip pat rašė raštus.

Eurostatas išnagrinėjo būdus, kaip sumažinti prieš paskelbiant galutinius duomenis valstybių narių atsiunčiamų duomenų versijų skaičių. Buvo sukurta duomenų patvirtinimo priemonė, kuria valstybės narės gali naudotis tikrindamos duomenų tikslumą ir galimą konfidencialumą prieš tai, kai jie siunčiami Eurostatui.

8. ĮMONIŲ NAŠTA IR PRIEMONĖS NAŠTAI MAŽINTI

8.1. Pagrindiniai faktai

Eurostatas nuolat ieško įvairiausių būdų, kaip dar geriau panaudoti Europos statistikos sistemą (toliau – ESS) teikiant VSS, kad būtų galima prisitaikyti prie ekonominės aplinkos pokyčių ir nedelsiant atsižvelgti į vartotojų, kuriems gali prireikti naujų statistinių duomenų, poreikius.

Tačiau lanksčios ir aukštos kokybės verslo statistikos sistemos įgyvendinimo priemonės turi būti taikomos netiesiogiai laikantis apribojimų, susijusių su tikslu mažinti **respondentams**, būtent įmonėms, **tenkančią statistinių duomenų teikimo našta**, ir **negausiais** nacionalinių statistikos institucijų **ištekliais**. Šie suvaržymai reiškia, kad Eurostatui reikia stengtis, kad verslo statistika būtų rengiama racionaliai, siekiant sinergijos, nustatant prioritetus ir dėmesį sutelkiant į europinius tikslus.

Remiantis vadinamuoju Vizijos komunikatu (COM(2009) 404) pradėtas projektas, siekiant nustatyti pagrindų reglamentą dėl verslo statistikos integravimo, kuriuo, sukūrus bendrą infrastruktūrą ir nustačius suderintus duomenų reikalavimus, bus supaprastintas verslo statistikos teikimas.

8.2. Priemonės, kurių imtasi siekiant sumažinti įmonių naštą

Eurostatas ir NST nuolat bendradarbiauja ieškodami būdų, kaip sumažinti įmonių naštą, paprastinant duomenų teikimo reikalavimus, tačiau taip pat užtikrinant, kad turimi statistiniai duomenys atitiktų naudotojų reikalavimus.

Buvo surengtos kelios konsultacijos su pagrindiniais VSS naudotojais – tiek Komisijoje, tiek ne Komisijoje, po kurių Eurostatas pasiūlė keletą būdų, kaip sumažinti NST ir įmonių naštą. Šios priemonės susijusios su **reikalavimais, keliamais finansines paslaugas teikiančioms įmonėms, privalomais daugiamečių duomenų rinkinių elementais** ir duomenų rinkinių, pagrįstų vienetais pagal veiklos rūšį, **teikimo nutraukimu**.

Be minėtų pakeitimų, **atliekama privalomų charakteristikų sąrašo peržiūra**, siekiant atsižvelgti į Europos statistikos sistemos komiteto (ESSK) pasiūlymus dėl sričių, kurios neturėtų būti prioritetinės.

Kai kurie valstybių narių veiksmai, kuriais siekta sumažinti įmonių naštą, buvo susiję su VSS duomenų rinkimu. Dauguma valstybių narių dažnai taiko atrankinius tyrimus ir yra patvirtinusios naujas atrankos strategijas, kuriomis siekiama sumažinti ir įmonių naštą, ir NST sąnaudas.

Be to, kai kurios šalys naudojos administracinių duomenų šaltiniais ir įverčiais, užuot į tyrimus įtraukusios mažąsias įmones.

Daugelyje valstybių narių vis dažniau pirmenybė teikiama administracinių duomenų šaltiniams, o ne tyrimams. Tačiau naudojant tik administracinius duomenis kyla keletas kliūčių, nes jie paprastai skiriasi nuo statistinių duomenų, pvz., vartojamomis apibrėžtimis, formatu, kodais ir perdavimo protokolais. NST ir už administracinius duomenis atsakingos institucijos veikia išvien, kad įveiktų šias kliūtis ir taip galėtų dažniau remtis administraciniais duomenimis ir supaprastinti duomenų rinkimo procesą.

Kai kurios šalys sukūrė ir įdiegė internetines metinės mokesčių ir statistinės informacijos rinkimo sistemas. Šios sistemos, paremtos šiuolaikinėmis informacijos technologijomis, gali padėti pagerinti surinktų duomenų kokybę ir sumažinti jiems įvesti ir apdoroti būtiną laiką.

Į įmonėms tenkančią naštą atsižvelgiama visada, kai keičiami duomenims keliami reikalavimai ar duomenų tvarkymo procesai. Vis dėlto svarbiausias tikslas išliko – tvarkyti naudotojų poreikius atitinkančius kokybiškus VSS duomenis taip, kad tai būtų ekonomiškai efektyvu.

9. TOLESNI VEIKSMAI

Įgyvendinant ESS, nuolat ieškoma būdų, kaip vienu metu patenkinti naujus statistikos poreikius ir drauge mažinti respondentų naštą ir statistikos rengimo sąnaudas.

Eurostatas parengė Europos įmonių ir prekybos statistikos modernizavimo programą ((EIPSM)¹³; programa truko šešerius metus – nuo 2008 iki 2013 m. Ją įgyvendinant pasiektas svarbiausias rezultatas – parengtas pasiūlymas imtis praktinių veiksmų siekiant modernizuoti verslo statistiką, pvz., parengti tikslinį rodiklių rinkinį ir atlikti prioritetų peržiūrą. Ateinančiais metais ESS turės dėti daug pastangų ir skirti investicijų, kad įgyvendintų šį pasiūlymą.

¹³ 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1297/2008/EB dėl Europos įmonių ir prekybos statistikos modernizavimo (EIPSM) programos, OL L 340, 2008 12 19, p. 76.